

ciare præsumpserit, severissimam legem ex canonica incurrat sententia ^a.

XI. Ut pax et disciplina in regno nostro sit, Christo propitiante, perpetua, rebellio vel insolentia malorum hominum severissime reprimatur ^b.

XII. Ut nullus iudex de aliis provinciis aut regionibus in alia loca ordinetur; ut si aliquid mali de quibuslibet conditionibus perpetraverit, de suis propriis rebus exinde quod male abstulerit, juxta legis ordinem debeat restituere ^c.

XIII. Præceptiones nostræ per omnia impleantur ^d (*finis capituli deperdita.*)

XIV. (*Textus deperditus.*)

XV. (*Textus deperditus.*)

XVI. Quidquid parentes nostri anteriores principes, vel nos, per justitiam visi sumus concessisse et confirmasse, in omnibus debeat confirmari.

XVII. Et quæ unus de fidelibus ac leodibus, suam fidem servando domino legitimo, interregno faciente, visus est perdidisse, generatim absque aliquo incommodo de rebus sibi juste debitis præcepimus revestiri.

XVIII. Puellas et viduas religiosas, aut sanctimoniales, quæ se Deo voverunt, tam quæ in propriis domibus resident, quam quæ in monasteriis positæ sunt, nullus nec per præceptum nostrum competat, nec trahere, nec sibi in conjugio sociare penitus præsumat. Et si quis exinde præceptum elicerit, nullum sortiatur effectum ^e. Et si quicumque aut per virtutem aut per quemlibet ordinem ipsas detrahere aut sibi in conjugium præsumperit sociare, capitali sententia feriatur. Et si in ecclesia conjugium fecerint,

^a Consonat cum canone 15 concilii Parisiensis.

^b Hoc caput confirmat pactum et decreta Childeberti ac Clotarii, quæ videre est pag. 166 et seqq.

^c Conf. cap. 6 constitutionis Clotarii anni 560.

^d Desunt reliqua hujus capituli, cum duobus sequentibus; quare proximum numero 16 signabitur.

^e Eadem jam sancita erant cap. 7 Const. Chlota-

et illa rapta aut rapienda in hoc consentire videbitur, sequestrati ab invicem in exilio deportentur, et facultates eorum propinquis hæredibus socientur ^f.

XIX. Episcopi vero vel potentes, qui in aliis possident regionibus, iudices vel missos discussores de aliis provinciis non instituant, nisi de loco, qui justitiam percipiant et aliis reddant.

XX. Agentes igitur episcoporum aut potentum per potestatem nullius rei collecta solatia nec auferant, nec cujuscunque contemptum per se facere non præsumant.

XXI. Porcarii fiscales in silvas ecclesiarum aut privatorum absque voluntate possessoris in silvas eorum ingredi non præsumant.

XXII. Neque ingenuus, neque servus qui cum furto non deprehenditur, a iudicibus, aut ad quemcunque interlici non debeat inauditus ^g.

XXIII. Et quando quidem pastio non fuerit, unde porci non debeant saginari, cellarinsis in publico non exigatur ^h.

XXIV. Quicumque vero hanc deliberationem, quam cum pontificibus ⁱ, vel tam magnis viris optimatibus aut fidelibus nostris in synodali concilio instituimus, temerare præsumperit, in ipsum capitali sententia judicetur, qualiter alii non debeant similia perpetrare.

Quam auctoritatem vel edictum perpetuis temporibus valliturum manus nostræ subscriptionibus decrevimus roborandum. — Hamingus. — Chlotacharius, in Christi nomine rex, hanc definitionem subscripsit.

Data sub die xv Kalendas Novembris, anno 51 regni nostri Parisius.

rii, anni 560.

^f Eadem statuerat canon 15 concilii Parisiensis. Conf. cap. 4 edicti Childeberti, anni 595.

^g Vid. cap. 7 decreti Childeberti, anni 595.

^h Ordo capitum turbatus videtur, hoc enim ad caput 21 attinet.

ⁱ Ergo edictum concilio postponendum erat.

PRÆCEPTUM PRO MONASTERIO SANCTI DIONYSII.

(Apud Mabill., in Supplem. de re Diplom., p. 92.)

. . . viris illustribus Chrodegario . . . e sana mente per basilecabus de suis propriis facultatibus per testamenti pagenam voluerit legaliter delegari, per nostris auctoretatibus testamentum . . . noster Dodo abba de basileca sancti domini Dionysio Martheris peculiare patroni nostri testamenti pagenam a Johanne quondam negociante filius Ilid. . . uid de suis facultatibus ad basileca ipsius sancti Dionysio, vel reliqua loca sancta infra oppidum Parisiorum civitatis, etiam et ad alecus de suis propinquis per ipso generaliter confirmari debemus. Quod nos magnetudo vestra sicut unicuique, juxta patentes vel pro nostre mercedes compedium hunc beneficium non negasse . . . sæpe dic-

tus Johannis ad ante dicta basilecas sancti Dionysio, vel reliqua sancta loca, aut suis propinquis juste nuscitur delegasse, hoc est in terris, domebus, maucipiis . . . entis vel reliquo beneficio, hujus auctoretatis nostre vigore et generale beneficium confirmatum ad ipsas basilecas vel suis propinquis proficiat in perpetuo . . . nentem similiter per hanc præceptionem firmati valeant permanere securi. Et ut hec auctoretas ampliatis titolis nostris et futuris temporibus inconcusso jure . . . Ursinus obt. . . Chlothacharius in Christi nomine rex hanc præceptionem subs . . . nostri, Stirpiniaco fel. in Domino at vet. pal.